

Điểm điểm cứu: Bài học kinh nghiệm từ Tanga

Bắt đầu với cái nhỏ, với một vài vấn đề ưu tiên mà các bên liên quan xem là quan trọng. Học cách thực hiện hiệu quả đối với một hoặc một vài vấn đề nhỏ trước khi cố gắng giải quyết những vấn đề quan trọng hoặc tất cả các khía cạnh của một vấn đề. Cư dân địa phương nên có vai trò chính trong việc chọn ra các vấn đề ưu tiên.

Bắt đầu bằng cách lắng nghe. Người sử dụng nguồn lợi là ai và ở đâu (định nghĩa ai đang gây ra các vấn đề, ai bị tác động bởi nó hoặc giải pháp), họ đang làm gì, họ muốn đạt được những gì? Đây là nền tảng của việc xây dựng mối quan hệ hiệu quả.

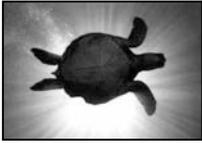
Làm việc để đạt được mối quan hệ hiệu quả với cộng đồng địa phương. Họ có vai trò quan trọng để thực hiện. Ví dụ: cư dân địa phương có thể thực hiện hiệu quả việc tuần tra định kỳ và giám sát các loại lưới đánh cá, khi phần lớn người sử dụng nguồn lợi đến từ cộng đồng đó. Cán bộ quản lý có thể cần thiết khi chỉ có một số người sử dụng nguồn lợi là từ bên ngoài.

Sử dụng cách tiếp cận có sự tham gia xuyên suốt, bao gồm việc đánh giá nguồn lợi, xác định các vấn đề, các hành động ưu tiên, ra quyết định. Các cách tiếp cận có sự tham gia giữa cộng đồng và ban quản lý và các hiệu quả trong việc lắng nghe và xây dựng mối quan hệ như thảo luận ở trên. Với cách này, các hiểu biết từ người sử dụng nguồn lợi và nhà quản lý được sử dụng để xác định các vấn đề và những hành động khả thi có thể.

Xác minh các kết luận đạt được thông qua việc đánh giá có sự tham gia bằng cách phản hồi từ người sử dụng nguồn lợi, quan sát và đo đạc tự do. Các cách tiếp cận này cần được thực hiện trong cùng thời gian.

Sử dụng các quá trình một cách rõ ràng và ra quyết định xuyên suốt và tại mỗi cấp độ của các hoạt động của chương trình, bao gồm quản lý định kỳ cũng như chính sách. Cách tiếp cận này là nền tảng để cải thiện quản lý và thể chế của cộng đồng.

Kiểm tra các hành động dự kiến ở phạm vi nhỏ trước khi đưa chúng vào chính sách và các chiến lược trên diện rộng. Điều này cho phép công tác quản lý có cách để kiểm tra các kỹ thuật mới chưa được chứng minh. Nếu các phương pháp hiện tại không làm việc một cách rõ ràng, các hướng giải quyết các vấn đề mới có thể được cần đến.

Giám sát tất cả các hành động để kiểm tra chúng có đạt được những kết quả như mong muốn không hoặc những kết quả không mong muốn trên cả khía cạnh môi trường, loài và hiện trạng của con người. Đây là một phần của quá trình kiểm tra các hành động dự kiến: giám sát để xem những hiệu quả của những gì họ đang có. Việc giám sát định kỳ có thể giúp phát hiện các lỗi trước khi quá trễ và nỗ lực được thực hiện cho việc theo đuổi kỹ thuật không hiệu quả.

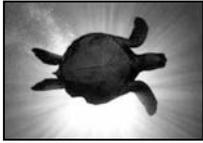
Phát triển các hành động theo hình kim tự tháp, bắt đầu từ đâu mà cộng đồng địa phương có thể thực hiện phần lớn hành động mà không cần đến sự giúp đỡ của chính quyền hoặc các chuyên gia hoặc nhà tài trợ từ bên ngoài. Có ít các hành động đòi hỏi sự trợ giúp, và càng ít hành động được thực hiện bởi các chuyên gia bên ngoài. Cách tiếp cận này sẽ cải thiện sự trao quyền và thể chế của địa phương. Giả thiết rằng các nguồn tài trợ từ chính quyền trung ương và địa phương cho việc quản lý khu bảo vệ sẽ bị hạn chế - một thực tế khắc nghiệt ở một số nước đang phát triển. Trong khi các cuộc khảo sát là hữu ích cho việc xác định các hoạt động mà cư dân địa phương có thể tự họ thực hiện, thì vẫn có nhiều thách thức hơn để đảm bảo sự tham gia của các bên liên quan trong việc thực hiện chúng một cách thực tế.

Giải quyết cả vấn đề môi trường và tình trạng của con người. đặc biệt giải quyết các khía cạnh về tình trạng của con người bị tác động bởi tình trạng môi trường và nguồn lợi của nó. Đây là chính sách quan trọng bắt buộc của chính quyền và các nhà tài trợ. Nó xác định được các mối quan tâm cơ bản của việc sử dụng các tài nguyên ven bờ của con người. Du lịch bền vững, nói riêng, có thể là một nguồn động cơ thúc đẩy tuyệt vời, do nó cung cấp cho cư dân địa phương các lợi ích tài chính (từ du khách) cho việc bảo tồn nguồn lợi môi trường mà thu hút du khách.

Nâng cao năng lực của ban quản lý và trong cộng đồng. việc phối hợp với duy nhất một hoặc một vài người sẽ không đạt được kết quả thoả mãn.

Cho phép khung thời gian có tính thực tế để xây dựng niềm tin giữa cộng đồng và nhân viên KBTB. Quá trình này có thể cần một năm hoặc dài hơn.

Cung cấp người sử dụng hoặc quyền tiếp cận các vùng phù hợp của KBTB về trách nhiệm quản lý. Ví dụ: ngư dân địa phương có thể được cấp một số quyền tự do đến một số vùng nhất định hoặc tổng thể mà ở đó người bên ngoài hoặc không được cho phép hoặc phải trả một khoản phí. Đây chính là sự khuyến khích rất lớn cho việc tham gia của cộng đồng trong việc quản lý KBTB.

Ở Tanga, các tiêu chí này được phát triển ở phạm vi nhỏ và sau đó áp dụng cho cả vùng rộng lớn. Quá trình này được thực hiện qua 3 giai đoạn:

Giai đoạn 1 – Tìm hiểu các vấn đề và kiểm tra các giải pháp ở một số làng thí điểm (7/1994 đến 6/1997). Các nhà quản lý KBTB trước hết phải lắng nghe các cư dân địa phương, hỏi về quan điểm của họ mà không giải thích giải pháp tốt nhất đã được biết. Sau đó, các nhà quản lý KBTB và các cư dân địa phương kiểm tra các hành động dự kiến cho việc quản lý Rạn san hô, điều khiển đánh bắt bằng thuốc nổ, phục hồi rừng ngập mặn, các hoạt động kinh tế thay thế, phân vùng... ở một số làng thí điểm.

Giai đoạn 2 – chuẩn bị và điều chỉnh các quá trình tốt nhất được xác định trong giai đoạn 1 (1997-2000).

Việc chia sẻ các chi phí và giải ngân cho các lựa chọn đã được kiểm tra và các quá trình và hành động đã được điều chỉnh, áp dụng cho số lượng làng xã rộng lớn hơn. Những lợi ích nhìn thấy được và được chấp nhận một cách rộng rãi từ những làng thí điểm trong giai đoạn 1 được sử dụng như các ví dụ cho việc sử dụng rộng rãi hơn trong giai đoạn 2.

Giai đoạn 3 - Chấp nhận các giai đoạn cuối cùng như những hoạt động chuẩn xuyên suốt một vùng rộng lớn. (từ 2000 cho đến nay) các bài học kinh nghiệm và những áp dụng thành công đã được truyền đi một cách rộng rãi đến tất cả các làng xã; mạng lưới các vùng bảo vệ dựa vào cộng đồng được thành lập, thể chế và các sơ đồ chính sách nhà nước được thay đổi. Chương trình bây giờ tự duy trì.

Trích và điều chỉnh từ:

Salm, Rodney V., John R. Clark, and Erkki Siirila. 2000. *Marine and Coastal Protected Areas: A Guide for Planners and Managers*. Third edition. IUCN, Gland, Switzerland.